

Sygn. akt *VI RCa 195/14*

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 października 2014 roku

Sąd Okręgowy w Olsztynie VI Wydział Cywilny Rodzinny w składzie:

Przewodniczący: SSO Waldemar Pałka

Sędziowie: SO Aneta Szwedowska (spr.)

SR del. do SO Barbara Kokoryn

Protokolant: sekretarz sądowy Joanna Niedzielska

po rozpoznaniu w dniu 22 października 2014 roku w Olsztynie

na rozprawie

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Olsztynie A. R.

sprawy z powództwa **M. B. (1)**

przeciwko **M. B. (2)**

o ustanowienie rozdzielności majątkowej

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Rejonowego w Bartoszykach

z dnia 19 maja 2014 roku

sygn. akt III RC 91/14

apelację oddala.

Sygn. akt VI RCa 195/14

UZASADNIENIE

Powódka M. B. (1) domagała się ustalenia rozdzielności majątkowej z pozwanym M. B. (2) z datą wsteczną, tj. z dniem 1 stycznia 2014 r.

W uzasadnieniu wskazała, że przez zawarcie związku małżeńskiego pomiędzy stronami powstała ustawowa wspólność majątkowa. Pozwany był zatrudniony w firmie (...)do jesieni 2008 r. W związku z tym, że w miejscu zatrudnienia przebywał pod wpływem alkoholu, umowa o pracę została rozwiązana. Pozwany wyjeżdżał w 2013 r. do pracy do N.. Z wyjazdu przywiózł 20.000 zł. Zarobione pieniądze wpłacił na lokatę bankową, a powódka nie miała do nich dostępu. Ostatecznie wypłacił je w styczniu 2014 r. Strony nie żyją razem i nie są w stanie porozumieć się w sprawach zarządzania ich wspólnym majątkiem. Ponadto nie prowadzą wspólnego gospodarstwa domowego, a powódka wniosła pozew o rozwód.

Pozwany M. B. (2) wniósł o oddalenie powództwa w całości z uwagi na fakt, że przed Sądem Okręgowym w Olsztynie w sprawie VI RC 441/14 toczy się pomiędzy stronami sprawa o rozwód.

Sąd Rejonowy w Bartoszycach wyrokiem z dnia 19 maja 2014 r. z dniem 28 marca 2014 r. ustanowił rozdzielność majątkową stron M. B. (1) i M. B. (2), powstałą w wyniku zawarcia przez nich związku małżeńskiego w dniu (...). w B., którego akt małżeństwa w Urzędzie Stanu Cywilnego w B. został zarejestrowany za numerem (...); oddalił powództwo w pozostałym zakresie; zasądził od pozwanego M. B. (2) na rzecz powódki M. B. (1) kwotę 560,00 zł tytułem częściowego zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 360,00 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Rejonowy ustalił, że powódka M. B. (1) i pozwany M. B. (2) zawarli w dniu (...) związek małżeński przed Kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego w B.. Aktualnie przed Sądem Okręgowym w Olsztynie, w sprawie VI RC 441/14, toczy się postępowanie o rozwód. Z małżeństwa strony mają dwoje małoletnich dzieci. Strony w czasie małżeństwa nie zawierały umów małżeńskich majątkowych. Powódka M. B. (1) i pozwany M. B. (2) mieszkają razem w domu, w którym zajmują górną część, stanowiącą ich własność. Powódka pracuje i z tego tytułu uzyskuje dochód w wysokości 1.500 zł miesięcznie. Pozwany nie ma stałej pracy. W czasie, gdy wyjeżdżał do pracy za granicę, na utrzymanie rodziny łożył po powrocie do kraju. Ostatnio z N. wrócił w październiku 2013 r. i na potrzeby rodziny przeznaczył 4.000 euro. Obecnie nie dokłada się do opłat mieszkaniowych. Strony prowadzą oddzielne gospodarstwa domowe. Opłaty za mieszkanie ponosi jedynie M. B. (1). Pozwany dokonuje zakupów na swoje potrzeby. Zdarza się jednak, że z posiłków przygotowanych przez powódkę, korzysta również pozwany. M. B. (2) z zakupionej przez siebie żywności przygotowuje dzieciom śniadania. Strony nie są w stanie wspólnie zarządzać swoim majątkiem. Do nieporozumień dochodziło przede wszystkim w sprawie korzystania ze środków finansowych zarobionych przez M. B. (2) za granicą. W przeszłości zdarzyło się, że dochodziło do konfliktów w związku z lokatą bankową w wysokości 20.000 zł. Początkowo była ona założona na dwoje małżonków. Pozwany miał pretensje do żony, gdy, w związku z jego pobytem za granicą, przedłużyła ją jedynie na swoją osobę. Po powrocie do kraju pozwany wyrażał swoje niezadowolenie z tego stanu rzeczy i ostatecznie założył ją w taki sposób, że jedynie on był upoważniony do jej rozwiązania i pobrania zgromadzonych środków. Następnie pieniądze te wypłacił bez wiedzy i zgody żony. Również bez porozumienia z małżonką dysponował tymi środkami. Przeznaczył je m.in. na swoje utrzymanie, zakup motorów dla dzieci. Ponadto pozwana M. B. (1) obawia się, że w przyszłości zobowiązana będzie do spłaty zadłużenia pozwanego.

Sąd Rejonowy analizując stan faktyczny ustalony w toku postępowania dowodowego uznał, że powództwo zasługiwało na częściowe uwzględnienie.

Powódka wykazała istnienie powyższych przesłanek, uzasadniających ustanowienie przez Sąd rozdzielności majątkowej. Strony są skonfliktowane, a ich relacje małżeńskie zaburzone. Potwierdza to okoliczność, że pomiędzy nimi toczy się sprawa o rozwód. Ta sytuacja skutkuje tym, że małżonkowi nie są w stanie współdziałać przy zarządzie ich majątkiem wspólnym.

Powyższe okoliczności nie uzasadniały ustanowienia rozdzielności majątkowej z datą wsteczną (przed dniem wytoczenia powództwa). Taka decyzja może zapaść jedynie w wyjątkowych wypadkach, w szczególności, jeśli małżonkowie żyli w rozłączeniu (art. 52 § 2 k.r.o.). Strona powodowa nie wykazała, aby małżonkowie żyli w rozłączeniu, albo istniały inne szczególne okoliczności, uzasadniające zniesienie wspólności z dniem 01 stycznia 2014 r.

Od powyższego wyroku apelację złożyła powódka. Zaskarżyła orzeczenie w części oddalającej powództwo co do ustanowienia rozdzielności majątkowej z datą wsteczną.

Orzeczeniu zarzuciła naruszenie przepisów prawa materialnego tj. art. 52 § 2 k.r.o. przez jego błędną wykładnię i uznanie, że nie istniały szczególne okoliczności uzasadniające zniesienie współwłasności z dniem 1 stycznia 2014 r. podczas gdy wykazała ona, że strony nie prowadzą wspólnego gospodarstwa domowego co najmniej od roku 2013, pozwany dowolnie bez wiedzy i woli powódki dokonywał zarządu majątkiem wspólnym, trwonił majątek wspólny stron, nie przyczyniał się do utrzymania rodziny ani domu, nadużywał alkoholu; naruszenie przepisów prawa materialnego tj. art. 52 § 2 k.r.o. przez jego błędną wykładnię i ustalenie, że nie zostały spełnione przesłanki

uzasadniające ustanowienie rozdzielnosci majątkowej' z datą wsteczną, podczas gdy Sąd ustalił, że strony nie prowadziły wspólnego gospodarstwa domowego, pozwany wypłacił w styczniu 2014 r. kwotę 20.000 zł. i wydatkował ją bez wiedzy i zgody powódki, nie przyczynił się do utrzymania domu i rodziny, trwonił majątek wspólny, zmusił powódkę do założenia lokaty bankowej wyłącznie na jego rzecz, co stanowi szczególne okoliczności uzasadniające ustanowienie rozdzielnosci majątkowej z datą wsteczną tj. z dniem 1 stycznia 2014 r.; naruszenie przepisów postępowania tj. art. 233 § 1 k.p.c. polegające na niezgodnym z zasadami logiki przyjęciu, że strony nie pozostają w rozłączeniu, podczas gdy z materiału, dowodowego wynika, że strony nie prowadziły wspólnego gospodarstwa domowego, zajmując oddzielne pokoje, nie ponosząc wspólnie opłat; naruszenie przepisu postępowania tj. art. 217 § 1 i 2 k.c.p. przez oddalenie jako niemającego znaczenia dla sprawy wniosku dowodowego w przedmiocie zwrócenia się przez Sąd do Banku (...) S.A. w B. o udzielenie informacji dotyczącej daty wypłaty przez pozwanego pieniędzy w wysokości 20.000 zł. z konta w związku z założoną lokatą na okoliczność wypłacenia przez pozwanego kwoty 20.000 zł, zadysponowania dowolnie przez pozwanego, bez wiedzy i woli powódki kwotą 20.000 zł, braku możliwości wspólnego zarządu majątkiem wspólnym, a w konsekwencji istnieniem szczególnych okoliczności uzasadniających ustanowienie rozdzielnosci z datą 1 stycznia 2014 r.

W oparciu o powyższe wniosła o zmianę wyroku w zaskarżonej części i ustanowienie rozdzielnosci majątkowej powódki z pozwanym wynikającej z zawarcia przez nich małżeństwa w dniu (...). z datą wsteczną tj. 1 stycznia 2014 r.; zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kosztów procesu za postępowanie odwoławcze. Ewentualnie wniosła o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, przy uwzględnieniu kosztów postępowania odwoławczego.

W uzasadnieniu podała, że Sąd I instancji błędnie uznał, iż strony nie żyły w rozłączeniu. Strony w dniu 1 stycznia 2014 r. nie prowadziły wspólnego gospodarstwa, nie ponosiły wspólnych opłat, co wynika z całokształtu materiału dowodowego w sprawie. Pomiędzy stronami nastąpiło całkowite „rozłączenie” więzów majątkowych, emocjonalnych i fizycznych, zatem zachodzą szczególne okoliczności uzasadniające ustanowienie rozdzielnosci z datą wsteczną. Pomiędzy stronami nie było możliwości naprawienia relacji i wspólnego życia. Powódka wielokrotnie prosiła pozwanego, aby udał się na terapię, poddał się leczeniu odwykowemu, jednakże bezskutecznie. Pozwany nadto nie pomagał jej w obowiązkach domowych, w partycypowaniu w kosztach utrzymania domu oraz dzieci. Pozwany uchylał się od ciężących na nim obowiązków wynikających z założenia rodziny.

Nadmieniła, że całkowicie utraciła zaufanie do pozwanego, strony żyją w rozłączeniu od co najmniej 2013 r., zatem już w dniu 1 stycznia 2014 r. niemożliwe było ich współdziałanie w zarządzie majątkiem wspólnym.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja powódki jest niezasadna.

Na wstępie należy zauważyć, iż w ocenie Sądu Okręgowego wydane przez Sąd I instancji rozstrzygnięcie zapadło na podstawie prawidłowo poczynionych ustaleń natury faktycznej, jak też i prawnej.

Sąd Rejonowy dokonał szczegółowej i prawidłowej analizy przedłożonego przez strony materiału dowodowego. Także wnioski powzięte przez Sąd na podstawie przeprowadzonych w sprawie dowodów, zdaniem Sądu Okręgowego, są logiczne, spójne i konsekwentne, dokonane w oparciu o zasady doświadczenia życiowego. Wnioski te są przekonująco uzasadnione.

Apelacja nie wskazuje na żadne okoliczności, które nie byłyby przedmiotem uwagi Sądu i nie zawiera też żadnej merytorycznej argumentacji, która rozważania tego Sądu mogłaby skutecznie podważyć.

Wobec powyższego zarzuty strony powodowej, jakoby Sąd I instancji nie uwzględnił faktu, że strony już od 2013 r. żyły w rozłączeniu, jako uzasadnione wyłącznie osobistymi odczuciami strony powodowej, nie mogą być uznane za

zasadne. Apelacja sprowadza się w rezultacie do polemiki z ustaleniami Sądu I instancji i wyciągniętymi z tych ustaleń wnioskami.

Sąd Rejonowy słusznie uznał, iż wprawdzie postępowanie pozwanego można zakwalifikować jako „ważne powody”, o których mowa w art. 52 § 1 k.r.o., uzasadniające żądania małżonka ustanowienia przez sąd rozdzielnosci majątkowej, jednakże nie zachodzą „wyjątkowe wypadki” (art. 52 § 2 k.r.o.), które przemawiałyby za ustanowieniem rozdzielnosci majątkowej z dniem wcześniejszym, niż dzień wytoczenia powództwa.

Ustanowienie rozdzielnosci majątkowej z datą wsteczną może nastąpić tylko w szczególnie wyjątkowych wypadkach, przede wszystkim jeżeli małżonkowie od dawna żyją w faktycznym rozłączeniu, na przykład od wielu lat mieszkają i żyją z dala od siebie, brak jest między nimi współdziałania i zgody w prowadzeniu działalności gospodarczej (Tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 4 czerwca 2004 r., sygn. akt III CK 126/2003, M. Praw. 2004, nr 13, s. 582 oraz Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 11 grudnia 2008 r., sygn. akt II CSK 371/2008, OSNC 2009, nr 12, poz. 171)

Mając na uwadze powyższy pogląd Sądu Najwyższego i analizując, w jego kontekście, stan faktyczny w niniejszej sprawie, należy dojść do jednoznacznego wniosku, że między stronami nie zachodzi wyjątkowy wypadek, o którym mowa w art. 52 § 2 k.r.o. Strony dalej żyją razem w jednym domu. Do tej pory pozwany wyjeżdżał do pracy za granicę i przekazywał żonie duże kwoty z przeznaczeniem na prowadzenie gospodarstwa domowego – ostatni raz w październiku 2013r. Rozłączenia finansowego stron nie można zatem uznać za długotrwałe. Nie trwa bowiem wiele lat, a niespełna jeden rok.

Konflikt między stronami dotyczący lokaty w wysokości 20.000 złotych, sam w sobie, nie może przesądzać o tym, że rozdzielnosc majątkowa między stronami powinna zostać orzeczona z dniem 1 stycznia 2014 r. Nadmienić przy tym należy, że powódka sama przekazała powyższą kwotę pozwanemu, a zatem godziła się na to, że ją rozdysponuje. Obawa powódki, że pozwany być może zaciągnął, lub zaciągnie jakieś zobowiązania, również nie jest przyczyną do ustalenia rozdzielnosci majątkowej z datą wsteczną. Rozważania powódki odnośnie tych zobowiązań pozostają bowiem jedynie w sferze hipotetycznej.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy uznał, że apelacja powódki jest niezasadna i dlatego na podstawie przepisu art. 385 k.p.c. oddalił ją w całości.